

Інфармацыйная культурна-грамадская газета Гарадоччыны

ГАСЦІНЕЦ

№15 (168), КАСТРЫЧНІК 2013 ГОДА

Цытата нумара:
Прадпрымальнік з'яўляецца каталізатарам пераменаў. Ён ніколі не жыве мінулым, толькі часам - сучаснасцю і практычна заўсёды - будучым.
Майкл Гэрбер

ПОГЛЯД РЭДАКТАРА

ЛЕТА КРАСНАЕ ПРАПЕЛІ

У сувязі з падрыхтоўкай да "Дажынак 2014" у Гарадку ліквідуецца рынак у цэнтры горада, а часовае месца яго знаходжання не падрыхтавана.

Мы ўжо паведамлялі, што 24 верасня прадпрымальнікі Гарадоцкага рынка атрымалі паведамленне ад старшыні Гарадоцкага райспажыўсаюза **Наталлі Палюховіч**. У паведамленні канстатуецца, што дамова арэнды, якая заканчваецца 30 верасня, з прадпрымальнікамі не працягваецца. Адпаведна і рынак спыняе існаванне з 1 кастрычніка. Прадпрымальнікам прапануецца вызваліць месцы на рынку самім або з дапамогай райспажыўсаюза, аплаціўшы гэтую працу. Пры гэтым у паведамленні нічога не гаворыцца аб перамяшчэнні на часовае месца ў мікрараёне вул. Спартыўная.

Між тым Гарадоцкі райвыканкам і Віцебскі аблвыканкам запэўнівалі прадпрымальнікаў, што часовае месца каля **"стадыёна" агратэхнічнага коледжа** будзе з камунікацыямі і там прадпрымальнікі могуць часова працягнуць сваю дзейнасць пакуль будзе будавацца гандлёвы цэнтр.

Што ж сабой ўяўляе гэта часовае месца з "камунікацыямі" напрыканцы верасня?

Па-першае, часовае пляцоўка не мае электрычнасці і для працы прадуктовых ралетаў не падрыхтавана. Адпаведна ў зімовы час, калі кароткі дзень, праца рынка будзе вызначацца па наяўнасці святла.

Па-другое, невядома дакладна тэрыторыя на якой павінен часова размяшчацца рынак – няма ні агароджы рынка, ні планіроўкі радоў.

Па-трэцціяе, да сёняшняга дня невядома на якіх умовах будуць працаваць прыватнікі на гэтым часовым рынку. Сама пляцоўка належыць Гарадоцкаму агратэхнічнаму коледжу. І грамадства не ведае, хто будзе гаспадаром тэрыторыі часовага рынка.

Па-чацвёртае, пад'язныя шляхі да рынка на ўзроўні прасёлачнай дарогі - з лужамі і ямамі. І пры актыўнай эксплуатацыі аўтатранспартам хутка ператварацца ў дрыгву.

Па-пятае, няма ніякага гарадскога аўтобуснага маршрута, каб жыхары маглі прыязджаць на гэты рынак.

Пры такіх умовах дадзенае месца стане месцам пакутаў прадпрымальнікаў, калі яны яшчэ будуць плаціць падаткі, а магчыма і шчэ нейкую арэнду.

Ці здолее **Гарадоцкі райвыканкам** вырашыць існуючыя праблемы часовага рынка пакажа час. Толькі відавочна, што спрыяльны час для будаўніцтва камунікацый страчаны. Але і пры вырашэнні праблем часовага рынку застаецца пытанне працаўладкавання 54 прадпрымальнікаў, якія страчваюць працоўныя месцы пры будаўніцтве гандлёвага цэнтра.

Цікава, ці ведае намеснік прэмьер-міністра **Міхаіл Русы**, які ўзначальвае арганізацыйны камітэт **"Дажынкі—2014"**, як вырашаецца пытанне з часовым рынкам у Гарадку?

Леанід Гаравы

Ад рэдакцыі. *Дадзены матэрыял быў падрыхтаваны напрыканцы верасня, каліпрыватнікіатрымаліпаведамленне аб спыненні працы. Але за тры тыдні на месцы маркуемага часовага рынка нічога не зроблена. Як кажуць, Гарадоцкі райспажыўсаюз адпачывае і ігнаруе даручэнне ўладаў. Фактычна гандлёвы рынак можа канчаткова ліквідавацца ўжо з 1 лістапада. Улады кажуць, што гэта робіцца ў інтарэсах спажыўцоў. Ці патрэбна нам такая ўлада?*

САЙТ ТВАЙГО ГОРАДА HTTP://HARADOK.INFO

НУ І НУ!...

ФІЯСКА НА ХЛЕБНАЙ НІВЕ

Не спраўдзіўся прагноз старшыні Гарадоцкага райвыканкама Васіля Муранкова аб відах на добры ураджай хлебнай нівы.

Нагадаем, што пад час Зажынак па палях **ААТ "Гарадоцкі льназавод" Васіль Муранкоў**, калі ужо былі бачны віды на канчатковы ўраджай, заявіў аб неабходнасці сабраць у гэтым годзе з гарадоцкіх палёў 60 тысяч тон зерня.

Але такога ўраджая не збіралі раней, не сабралі і ў гэтым годзе. Атрымалася так, што ў гэтым годзе з палёў Гарадоччыны сабралі меней, чым і ў мінулым аж на 11 тысяч тон -- **толькі 32008 тон**. Такія дадзеныя падае Нацыянальны статыстычны камітэт па стану на 1 верасня, калі фактычна ўборка збожжа завершана. Пры гэтым ураджайнасць бункернага зерня па стану на 1 верасня склала толькі **18,5 ц/га – адзін з самых нізкіх паказчыкаў** у краіне: ніжэй толькі ў адным Браслаўскім раёне – 17,9 ц/га.

Аб гэтых выніках не паведамляў "Гарадоцкі веснік", бо на яго старонках інфармацыя аб ходзе ўборкі ў раёне не з'яўлялася з таго часу, як уборка перайшла свой экватар. Мусіць, не жадалі друкаваць сумную праўду.

Гэтыя даныя не упрыгожваюць кіраўніцтва раёна, мо таму ўжо 6 верасня быў пазбаўлены сваёй пасады начальнік Гарадоцкага райсельгаспрода Уладзімер Кавалёў. Пры гэтым безумоўна першапрычынай звальнення была крымінальная карупцыйная справа. Але трэба заўважыць, што і пад час гэтай уборачнай кампаніі ажыццяўляўся крадзёж зерня з сельгаспрадпрыемстваў Гарадоччыны ў буйных памерах.

З статыстычных даных аб выніках працы за восемь месяцаў гэтага года магчыма адзначыць і прыемную лічбу. У раёне нарыхтавана па **19,2 цэнтнера кармавых адзінак** на галаву жывёлы, без уліку свіней і птушак. Гэта адзін з самых вялікіх паказчыкаў у краіне.

Л. Антонаў

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ЛЕПШЫЯ ВЫНІКІ Ў ПРЫВАТНІКА

Рэкордныя паказчыкі па вытворчасці малака за дзевяць месяцаў дэманструе філіял "Віраўлянскі" канцэрна "Децкасельскі" (Санкт-Пецярбург) далёка апярэдзіўшы іншых вытворцаў малака на Гарадоччыне.

"Гарадоцкі веснік" праінфармаваў аб выніках раённага спаборніцтва па вытворчасці малака за тры квартала гэтага году. Сярод традыцыйных малочнатаварных фермаў лепшай прызнана **ферма "Кабішча"** унітарнага прадпрыемства "Паўночны", дзе атрымалі **1340,2 тоны** малака пры рэалізацыі сортам экстра 66% і сярэднім надоі на карову – **3862 кг.** На другім месцы **ферма "Беразнякі"** ААТ "Гарадоцкі льназавод", дзе атрымалі **482,4 тоны** малака пры 100% рэалізацыі сортам экстра і сярэднім надо на карову – **2871 кг.** Іншыя фермы ў выніках спаборніцтва не ўзгадваюцца.

Але вынікі па малачнотаварных фермах раёна не ідуць ні ў якая параўнанне з паказчыкамі працы па вытворчасці малака ў **філіяле "Віраўлянскі" канцэрна "Децкасельскі"** (Санкт-Пецярбург). Валавая вытворчасць малака ў дальнай зале філіяла за дзевяць месяцаў склала амаль пяць тысяч тон – **4849,1 тоны** пры сярэдніх надоях ад каровы -- **5906кг**, а сярэднесутачным у 21,6 кг. А гэта адзін з лепшых паказчыкаў не толькі ў раёне, але і на Віцебшчыне. Цікава, што гэтага выніка дабіліся шэсць работніц філіяла пры наяўнасці моцнай кармавой базы, эфектыўнай селекцыйнай працы і сучасных метадах кіравання на філіяле.

За пяць гадоў існаванне прыватнае прадпрыемства ў Віраўлі зрабіла тое, на што не здольна існуючая, крыху рэфармаваная **калгасная сістэма ў краіне**. Адначасова гэта рэальны адказ на пытанне: *"У якім накірунку павінна развівацца сельская гаспадарка краіны?"*.

На аснове прыватнай ўласнасці аграсектар трымаецца ва ўсім свеце, а таксама і ў іншых постсавецкіх краінах: Расіі, Украіне і г.д.. Адна Беларусь складае сумнае выключэнне.

Л. Антонаў

ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС

ДАЛЕЙШАЕ ПАГАРШЭННЕ ФІНАНСАВАГА СТАНОВІШЧА

З кожным месяцам пагаршаецца фінансавае становішча прадпрыемстваў Гарадоччыны, якія працуюць з вялікімі стратамі для сябе.

Нацыянальны статкамітэт апублікаваў даныя асноўных паказчыкаў развіцця абласцей і раёнаў Беларусі за першыя сем месяцаў гэтага году. Гэтыя даныя сведчаць, што прамысловасць і сельская гаспадарка раёна працуе са стратамі, маючы **адмоўную рэнтабельнасць** ад продажы сваёй прадукцыі. Пры гэтым адмоўная тэндэнцыя ў гаспадарчай дзейнасці значна ўзмацніліся менавіта ў летні перыяд. Калі па выніках пяці месяцаў страты ад дзейнасці арганізацый раёна склалі **1,3 млрд. рублёў,** то за наступныя два месяцы яны выраслі **аж да 11,9 млрд. рублёў** – рост стратаў за два месяцы склаў больш дзесяці мільярдаў рублёў.

Адпаведна Гарадоцкі раён заняў кепскае лідзіруючае месца ў краіне па колькасці стратных прыдпрыемстваў – амаль кожнае чацвёртае прадпрыемства ў раёне **стратнае – 23,8%.** За нашым раёнам па працэнтнах стратнасці размяшчаюцца: Браслаўскі, Брэсцкі, Ганцавіцкі раёны, дзе па 20,0% стратных прадпрыемстваў.

Пры гэтым прадпрыемствы раёна маюць у краіне амаль самую вялікую долю **пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці** ад яе агульнай сумы. Фактычна гэта азначае – прадукцыю паставілі, а грошы за яе атрымаць не можам. Доля пратэрмінаванай дэбіторскай запазычанасці на 1 жніўня склала **36,9% (15,4 млрд. рублей)**, што крыху менш чым на 1 ліпеня, калі было 43,1 %. Горшы паказчык на 1 жніўня толькі ў Вушацкім раёне – 38,6%.

Адначасова з гэтым арганізацыі раёна маюць нізкі давер па вяртанню крэдытаў, запазычанасць па якіх за месяц вырасла на 8 млрд.рублёў і на 1 жніўня склала 402,5 млрд. рублёў. Пры гэтым **пратэрмінаваная запазычанасць па крэдытах** вырасла амаль на 5 мільярдаў руб. і дасягнула 113,5 млрд. руб.. Адпаведна ў раёне ўдзельная вага пратэрмінаваных крэдытаў у агульнай суме запазычанасці дасягнула **28,2% і Гарадоцкі раён** таксама апынуўся ў кепскіх лідэрах па пратэрмінаванай запазычанасці па вяртанню крэдытаў.

Агульная тэндэнцыя пагаршэння фінансавага становішча арганізацый раёна сведчыць, што глава раёна не можа справіцца з выпраўленнем сітуацыі. Складваецца ўражанне, што прымаемыя ў раёне рашэнні толькі пагаршаюць становішча. Між тым, мінулай восенню старшыня аблвыканкама **Аляксандр Косінец** ставіў задачу па павышэнню эфектыўнасці гаспадарання ў раёне. Але **справы ў раёне ідуць у адваротным накірунку.**

Леанід Гаравы

СПАРТЫЎНАЯ НАВІНА

САСТУПІЛІ АДНАМУ З ЛІДЭРАЎ

У апошнім туры фінальнай часткі другой лігі па футболу "Прамень" (Гарадок) саступіў у гасцях "Полацкгазу", панізіўшы шанцы на барацьбу за пуцёўку ў першую лігу.

«Полацкгаз», які выконвае задачу галіновага кіраўніцтва па выхаду ў першую лігу віцебскага футбола, праводзіць хатнія гульні на стадыёне з ганарлівым назвай **«Спартак»**. Футбольная «паляна» належыць ФК «Полацак» які церпіць ад безграшоўя і не мае ні сродкаў, ні персаналу па догляду за полем, набыла да пачатку справаздачнага матчу гнятлівы стан. Напярэдадні яго бязлітасна тапталі гульцы «Полацка» і «Граніту», затым юныя таленты з груп ліцэнзавання. А «рэшткі раскошы» ужо не дазволілі камандзе Дзмітрыя Буцька ва ўсёй красе паказаць свой магутны футбольны патэнцыял.

Палачане, якія згулялі ў суботу поўным складам матч першай лігі, **знайшлі ў сабе сілы** паказаць у паядынку з «Прамянём» цікавы атакуючы футбол і перапыніць безгалевую серыю, якая ўзяла пачатак аж 8 верасня пасля выязной гульні з «Лепелькой».

Засумаваўшыя па галам «газавікі», з пачаткам гульні навалiлiся на гасцявыя вароты, Антон Шастакоў і Вадзім Байцоў праверылі на трываласць перакладзіну і галкіпера гасцей. А ў сярэдзіне першай паловы гульні прыгожая атака гаспадароў поля ўвянчалася поспехам. Уладзімір Кісялёў справа уварваўся ў штрафную плошчу «Праменя», прастрэліў, Дзмітрый Кудзімаў дастаў нікім не крануты мяч і падаў яго на **Арцёма Ганчарэнка**, які і занёс плямістага ў рамку.

У другім тайме, з выхадам на поле Ісакава і Трафіменка, трохі згаслыя атакі палачан разгарэліся з новай сілай. Іх вынікам стала вывераная перадача Дзмітрыя Ісакава на **Сяргея Ніканенка**, які паспяхова рэалізаваў выхад «адзін у адзін» з брамнікам.

«Полацкгаз» і далей кантраляваў гульню, якая цякла ў праможные рэчышча, аж да 70 -й хвіліны сустрэчы. Памылка «на роўным месцы» абароны палачан прывяла да пенальці (**Руслан Крыўцоў збіў нападніка «Праменя»**), і адставанне гасцей у ліку стала мінімальным.

Падапечныя **Сяргея Куракова** кінуліся ратаваць гульню і прымусілі старанна папрацаваць гаспадарскую абарону. А развязка ў матчы, якая выклікала ўсплёск гасцявых эмоцый і прэтэнзій да судзейства, наступіла ў канцы паядынку, калі Антон Шастакоў рэалізаваў зваротны 11- метровы ўдар за гульню суперніка рукой.

Так **«Полацкгаз»** ўшчыльную наблізіўся да лідэра фінальнага турніру «Дынама» (Лёзна) і зможа ўзначаліць турнірную табліцу ўжо ў наступным туры пасля гульні са сваім бліжэйшым канкурэнтам.

А **«Прамень»** апынуўся **на апошнім месцы з 6 ачкамі** і мінімальнымі шанцамі на выхад у першую лігу. Каб адрадзіць надзею на пуцёўку гарадоцкім футбалістам неабходна 12 кастрычніка ў Лепелі перамагаць "Лепельку" і спадзявацца на няўдалую гульню кагосьці з лідэраў.

Валерый Аляксандраў
Хімік.інфо

НЕ – ПЬЯНСТВУ!

БЕЛАЯ ГАРАЧКА

У другой палове жніўня на Гарадоччыне, як мінімум двойчы фіксаваліся прыступы белай гарачкі. Пры гэтым адзін выпадак прывёў да смяротнага зыходу.

Намеснік пракурора Гарадоцкага раёна **Максім Зіновік** (***gorodok.vitebsk-region.gov.by/ru/vlast/prokuratura/news prokur***) распавёў аб двух выпадках **белай гарачкі**, якія адбыліся ў Гарадоцкім раёне.

Першы выпадак адбыўся 17 жніўня. 56-гадовы жыхар г. Гарадка М. раніцай пайшоў на працу, але нядоўга «рабацяга» выконваў свой працоўны доўг. Ужо каля двух гадзін дня ён перастаў адказваць на тэлефонныя званкі сваёй сужыцелькі.

Занепакоўшыся, «спадарожніца жыцця» пайшла да хаты М., высветліць ці ўсё ў парадку з ім. Дом быў зачынены, а спробы дастукацца, выніку не прынеслі. З дапамогай суседзяў ёй ўдалося трапіць у дом.

Але ў доме яны ўбачылі **жудасную «карціну»**: на падлозе, на прадметах мэблі, на рэчах была кроў, а ў пакоі пасярод лужыны з уласнай крыві на крэсле знаходзіўся труп М.

Ашаломлены ўбачаным, суседзі тут жа выклікалі супрацоўнікаў праваахоўных органаў, якія і ўстанавілі, што ж прывяло М. да смерці.

З **канца ліпеня 2013 года М.** рэгулярна пасля працы «прыкладваўся да бутэлькі». Вось і ў гэты фатальны дзень М. вярнуўся дадому ў стане моцнага алкагольнага ап'янення, і ўвайшоў у дом праз акно ў зале, разбіўшы пры гэтым шкло і сур'ёзна парэзаўшыся яго асколкамі. Аднак з-за алкагольнага ап'янення сваім траўмам М. значэння не надаў, проста сеў на крэсла ў пакоі, **заснуў і сышоў крывёю**.

Другі выпадак зафіксаваны **27 жніўня** і адбыўся ён з 44-гадовым непрацуючым К., жыхаром Гарадоцкага раёна. Гэты грамадзянін, нягледзячы на трэцюю групу інваліднасці, кожны дзень, на працягу жніўні ўжываў спіртное за «калым», атрыманы ад аднавяскоўцаў. Так і 27 жніўня набыў у мясцовай краме дзве бутэлькі «віна», і напіўся да такога стану, у якім немагчыма адрозніць трызненне ад рэальнасці.

Яму здалося, што прыйшоў невядомы і рэжа яго нажом. У жаху К. прама скрозь шкло выскачыў у вакно. Балазе, што жыве аматар Бахуса ў аднапавярховым доме, ён не атрымаў сур'ёзных цялесных пашкоджанняў, а толькі парэзаў руку аб пабітае шкло.

Ці стане гэты выпадак навукай грамадзяніну К. пакажа час.

Л. Антонаў

ДАРОЖНАЯ БЯСПЕКА

СХАВАЦЦА АД АДКАЗНАСЦІ

Праваахоўныя органы распачалі пошук грамадзяніна П., які на працягу года тройчы затрымліваўся ў нецвярозым стане пры кіраванні трактарамі сельгаспрадпрыемстваў, а зараз хаваецца ад суда.

Паводле інфармацыі памочніка пракурора Гарадоцкага раёна Ірыны Тарасевіч (***gorodok.vitebsk-region.gov.by/ru/vlast/prokuratura/news prokur***) грамадзянін П. Тройчы на працягу года затрымліваўся за кіраванне трактарам ў стане алкагольнага апьянення.

Першы раз гэта адбылося 23 снежні мінулага года і грамадзянін П. быў прыцягнуты да адміністрацыйнай адказнасці за кіраванне ў стане алкагольнага ап'янення трактарам **ААТ «Гарадоцкі льнозавод»**. Пры гэтым грамадзянін не меў права кіравання транспартным сродкам.

Сем месяцаў грамадзянін П. не трапляў у поле зроку праваахоўных органаў, а ў жніўні двойчы быў затрыманы. Спачатку гэта адбылося 3 жніўня, калі будучы ў стане алкагольнага ап'янення і не маючы права кіравання, кіраваў трактарам **ААТ «Гарадоцкі райаграпрамзаб»**. Але праз тры дні зноў выпівоха-трактарыст быў затрыманы.

Характэрным з'яўляецца той факт , што ў **ААТ «Гарадоцкі льназавод»** грамадзяніна П. прымаўся ў якасці трактарыста, а ў ААТ «Гарадоцкі райаграпрамзаб» працаваў жывёлаводам, і, ня гледзячы на адсутнасць у яго правоў трактарыста, кіраўніцтвам дадзеных сельгаспрадпрыемстваў быў дапушчаны да кіравання трактарамі.

Гарадоцкім раённым аддзелам СК ў дачыненні да трактарыста-авантурыста была ўзбуджана крымінальная справа па **ч. 1 арт. 317-1 КК Рэспублікі Беларусь**. Дадзены артыкул прадугледжвае адказнасць у выглядзе пазбаўлення права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю са штрафам, або папраўчымі працамі на тэрмін да двух гадоў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю, або арыштам на тэрмін да шасці месяцаў з пазбаўленнем права займаць пэўныя пасады або займацца пэўнай дзейнасцю.

У верасні былі двойчы прызначаны паседжанні суда Гарадоцкага раёна па разгляду справы грамадзяніна П., але на судовыя паседжанні трактарыст-авантурыст не з'явіўся і міліцыя не знайшла яго ні ў Гарадку, ні ў Вархах, дзе ён нарадзіўся. Зараз грамадзянін П. аб'яўлены ў вышук.

У судзе яго можа чакаць суровы прысуд: **пазбаўленне права кіравання на пяць гадоў, штраф да 200 базавых велічынь і накіраванне на прымусовае лячэнне ад алкагалізму.**

Л. Антонаў

ПАЖАР

ЧАРГОВАЯ АХВЯРА ПАЖАРУ Ў ВЫХАДНЫ ДЗЕНЬ

За суботу 12 кастрычніка на Віцебшчыне выратавальнікам давялося восемь разоў удзельнічаць у тушэнні пажараў. Пры гэтым у Гарадку на пажары знойдзены труп пяцідзесяцігадовага мужчыны.

Паводле інфармацыі **прэс-службы Віцебскага абласнога ўпраўлення МНЗ** 12 кастрычніка ў 07-20 ў ЦАК Гарадоцкага РАНЗ ад суседкі паступіла паведамленне аб пажары дома ў **г. Гарадок па вул. Набярэжная**.

Па прыбыцці да месца выкліку падраздзяленняў МНЗ назіралася **адкрытае гарэнне жылога дома**. Пяцідзесяцігадовы гаспадар, непрацоўчы, пражываў адзін. Са слоў суседзяў, характарызаваўся здавальняюча, напярэдадні пажару знаходзіўся ў стане алкагольнага ап'янення.

У **07-27** у пакоі на падлозе быў знойдзены **труп гаспадара дома**. Меркаваная прычына пажару - неасцярожнасць пры курэнні гаспадара, які загінуў у нецвярозым стане. У выніку пажару ў доме часткова знішчаны дах, столевае перакрыцце, пашкоджана маёмасць.

Нагадаем, што тыдзень назад – 6 кастрычніка -- таксама ў нецвярозым стане загінуў на пажары 53-гадовы мужчына ў **в. Зубакі**.

Т. Гаражанка

Аб'ява

Аператыўная інфармацыя аб падзеях Гарадоччыны, рэгіёна і больш, чым у газеце, зараз па-беларуску і па-расейску з'яўляецца на новым Інтэрнэт рэсурсе: http://haradok.info

****

Наша газета "Гасцінец" пачала размешчацца на партале http://haradok.info ў раздзеле "Газета "Гасцінец", дзе ствараецца архіў за мінулыя гады.

****

Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Гасцінец» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – і вы яго атрымаеце. Калі ўжо не жадаеце атрымліваць выданне, то патэлефануйце у рэдакцыю.

ЗДАРЭННЕ

ГАРАДОЦКІХ БРАКАНЬЕРАЎ ЗЛАВІЛІ НА ВУШАЧЧЫНЕ

Супрацоўнікі Віцебскай аблінспекцыі злавілі ва Ўшацкім раёне двух жыхароў Гарадка

27 верасня паводле інфармацыі **прэс-службы Дзяржінспекцыі** (***gosinspekciya.gov.by/news/inspectorate/1october 2013svodka.html***) работнікі Віцебскай аблінспекцыі на возеры Усвея ва Ўшацкім раёне затрымалі двух жыхароў Гарадка, якія рыбачылі **стаўнымі сеткамі**.

Гэта было ўжо **паўторнае падобнае парушэнне**, здзейсненае імі на працягу года. Адпаведна заканадаўства матэрыялы справы накіраваныя ў пракуратуру Ушацкага раёна. Пракуратура будзе вырашаць пытанне аб узбуджэньні крымінальнай справы па **ч. 1 арт. 281** Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь - здабыча рыбы, учынены паўторна на працягу года пасля накладання адміністрацыйнага спагнання за такое ж парушэнне.

Т. Гаражанка

“САМАЦЭНЗУРА”

ЛУКАШЭНКА ТРАПІЎ ПАД ЦЭНЗУРУ

Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне

Аляксандр Лукашэнка зноў «ляпнуў». Гэтым разам наконт падтрымкі сям'і. Наведваючы БелАЗ у Жодзіне, ён сказаў:

«Мы зараз думаем, як падтрымаць жанчын. Сем'і як падтрымаць… Вось праект „Вялікая сям'я" мне прапанавалі. За першае дзіця — дзесяць тысяч даляраў. За другое — дваццаць. За трэцяе — у два разы павялічваем. А калі яшчэ ты сам на гэты рахунак грошы кладзеш, то мы ў два разы больш даем».

Газэта «Наша ніва» падлічыла, што ў гэтым выпадку дзяржаве прыйшлосяб штогод выплачваць больш за 2 мільярды даляраў на дзяцей. Зразумела, гэта нерэальна. І самі ўлады гэта хутка зразумелі. Таму заява Лукашэнкі зазнала цэнзуру. На сайце прэзыдэнта, у інфармацыі БЕЛТА, у «Советской Белоруссии» гэтых словаў кіраўніка дзяржавы няма.

Сытуацыя характэрная для недэмакратычных рэжымаў. У СССР самая вялікая цэнзура існавала адносна Леніна, на якога афіцыйна амаль маліліся. Каля 4 тысяч матэрыялаў, напісаных правадыром усясьветнага пралетарыяту (гэта 6–7 тамоў) не былі надрукаваныя ў савецкія часы. У гэта цяжка паверыць, але Ленін быў самым забароненым аўтарам у краіне, у якой панавала ідэалёгія марксізму-ленінізму.

З Лукашэнкам праблемы ўзьніклі зь першых месяцаў кіраваньня. Узгадаем скандальнае выказваньне наконт Гітлера, ад якога старанна адхрышчваюцца ягоныя прыхільнікі. Альбо заява пра тое, што беларуская мова — бедная, на ёй «нельга выразіць штосьці вялікае». Праз два гады прэзыдэнт катэгарычна адмаўляўся ад гэтай фразы, абяцаў заплаціць мільён даляраў таму, хто пакажа, дзе і калі ён пагардліва казаў пра беларускую мову.

У 1997 годзе, адказваючы на пытаньне журналіста, чаму ён назваў Барыса Ельцына 80-гадовым, калі на самой справе яму было тады толькі 66 гадоў, Лукашэнка адказаў: «Сарвалася зь языка, разумееце? Экспромт быў… Як дадаў яму 15 гадоў, сам не разумею… Ну трэба ж вашу ўвагу чымсьці прыцягнуць. І вы адразу клюнулі».

У сваёй кнізе пра Лукашэнку я на цэлы разьдзел прыводжу прыклады, дзе Лукашэнка кажа пра тое, што, мякка кажучы, не адпавядае рэальнасьці. Як прапагандысту і папулісту ад прыроды, яму важна зрабіць прыгожую карцінку для аўдыторыі ў дадзены канкрэтны момант. Ён сам захапляецца сабой і ўжо ня можа спыніцца.

Здавалася б, стольки часу прабыўшы ва ўладзе, ён павінен быў зрабіцца больш абачлівым. Бо з-за сваёй празьмернай гаваркасьці шматразоў трапляў у непрыемныя сытуацыі.

Але, як вядома, чалавек — гэта стыль. Ён ня можа спыніцца, нават калі гэта шкодзіць ягонаму іміджу. Вось і пра пошліну ў 100 даляраў Лукашэнка сказаў: «Вось ляпнуў, сабе на шкоду, мусіць».

Аўтарытарны рэжым асабістай улады, калі ўсёўладны валадар знаходзіцца па-за крытыкай, робіць кепскую паслугу яму самому. У выніку кіраўнік Беларусі — адзіны чалавек у краіне, які не адказвае за свае словы. І, як ні парадаксальна, Лукашэнка, як Ленін у СССР, стаў самым цэнзураваным аўтарам у краіне. Дзяржаўныя мэдыі рэдагуюць яго больш, чым Пазьняка. І сьмех, і грэх.

Але калі палітык не адказвае за свае словы, то адбываецца дэвальвацыя ягоных публічных заяваў у вачах электарату. Зь іншага боку, як весьці справы зь Беларусьсю замежным палітыкам ці бізнэсоўцам, якія атрымліваюць асабістыя гарантыі ад Лукашэнкі?

Валер Карбалевіч
«Радыё Свабода»

НАША МЕСЦА

У ТРОЙЦЫ САМЫХ БЕДНЫХ НАРОДАЎ ЕЎРОПЫ

Global Wealth Report-2013 развенчвае міф аб паспяховасці беларускай эканамічнай мадэлі.

Швейцарскія аналітыкі з Credit Suisse прадставілі апошняе даследаванне аб сусветным багацці Global Wealth Report -2013. Аўтсайдэрамі сярод еўрапейцаў аказаліся грамадзяне Беларусі, Малдовы і Украіны — іх сярэдні гадавы даход складае менш за 5 тысяч долараў. Гэта ў 10 разоў менш, чым сярэднесусветны.

Нашы суседзі, палякі, маюць даход ад 25 да 100 тысяч долараў. Расейцы — ад 5 да 25 тысяч даляраў.

Самымі багатымі прызнаныя швейцарцы (па кошту чыстых актываў) — больш за 500 тысяч даляраў на дарослага чалавека. У дзясятку самых багатых таксама ўвайшлі жыхары Аўстраліі, Нарвегіі, Люксембурга, ЗША, Швецыі, Францыі, Сінгапура, Бельгіі і Даніі.

Аналітыкі адзначаюць, што няроўнасць застаецца вялікай: «10 % сусветнага насельніцтва валодае 86 % сусветнага багацця».

ТАКОЕ ЗАКАНАДАЎСТВА

ПАПРАЎКІ НЕ ЗРОБЯЦЬ ВЫБАРЫ ДЭМАКРАТЫЧНЫМІ

У Беларусі прыняты папраўкі ў кодэкс аб выбарах. Цэнтрвыбаркам назваў іх адпаведнымі міжнародным рэкамендацыям. Эксперты заявілі, што лічаць змены касметычнымі.

Палата представителей парламента Беларуси на открывшейся 2 октября осенней сессии приняла поправки в Избирательный кодекс страны. Новшества касаются порядка изменения финансирования избирательных кампаний. На выборах президента личный фонд кандидата увеличится в три раза - примерно до 100 тысяч евро. Формировать фонды можно будет со дня регистрации инициативной группы.

Выборы в парламент будут проходить только в один тур. А деньги из бюджета на агитационную кампанию, которые раньше предоставлялись кандидатам, теперь будут передаваться в местные избирательные комиссии, которые сами будут заказывать информационные листки и направлять их избирателям с сообщением о дате и времени голосования. Подчеркивается, что в этих буклетах будет обязательно указана судимость кандидата, если таковая была. Новым в законодательстве является также запрет на бойкот выборов и референдумов.

Как сообщает Центризбирком, изменения не обсуждались с экспертами БДИПЧ ОБСЕ, но разрабатывались "в духе и ключе" международных рекомендаций. По мнению же независимых экспертов и белорусских оппозиционных политиков, власти создают лишь видимость перемен.

Принцип королевства кривых зеркал

С законодательными поправками оппозиция не связывает никаких надежд на то, что выборы в Беларуси станут честными и прозрачными. Об этом заявил DW заместитель Объединенной гражданской партии (ОГП) Лев Марголин, подчеркнув, что такого же мнения придерживаются представители других оппозиционных структур и гражданского общества Беларуси. "В белорусских условиях срабатывает принцип королевства кривых зеркал, когда для оппонентов режима любые изменения предстанут лишь обратной своей стороной", - считает политик.

Увеличение личного фонда кандидата на президентских выборах можно было бы только приветствовать, говорит Марголин. Но при этом замечает, что никакое частное предприятие и ни один предприниматель не рискнет помогать оппозиции, потому что "подпишет смертный приговор своему бизнесу". "Если бизнесмена заподозрят в связях с оппонентами власти, то начнутся проверки со стороны налоговой инспекции, пожарных и санитарных служб. Он потеряет свой бизнес, как это было уже не раз", - напоминает оппозиционер. Отмена второго тура голосования, полагает замглавы ОГП, свидетельствует, что власти просто устали сгонять на участки граждан, для которых выборы стали формальностью, а не возможностью выбирать.

Политик обратил внимание на то, что оппозиция настаивала на трех существенных изменениях в Избирательный кодекс, из которых ни одно не было принято во внимание. Это отмена досрочных выборов, в ходе которых возможны фальсификации. Кроме того, это участие в избиркомах представителей кандидатов, а также прозрачный порядок подсчета голосов. "Все остальное - косметический глянец, важно только, чтобы европейские политики не приняли его за движение в направлении демократии", - подчеркнул Лев Марголин.

"Фирменный подход"

В том, что новшества никаких демократических перемен в избирательный процесс не принесут, убежден и глава Движения "За Свободу" Александр Милинкевич. "Власть чувствует себя как в осажденной крепости, и с помощью имитации, в отсутствие политических и экономических реформ, пытается представить Западу новые избирательные правила в надежде на то, что они будут соответствовать стандартам ОБСЕ", - сказал политик в интервью DW.

Но пока представителей от оппозиции не будет в избирательных комиссиях, со стороны властей - это всего лишь игра в уступки, потому что ее новые правила будут применяться избирательно, полагает Милинкевич. В то же время он уверен, что в Евросоюзе сумеют разобраться, насколько выборы в Беларуси будут соответствовать стандартам ОБСЕ, вне зависимости от того, признает Минск европейские правила или нет.

Руководитель аналитических проектов информационной компании БелаПАН Александр Класковский назвал "фирменным подходом" действия властей, выбравших из всех предложений международных экспертов по усовершенствованию избирательного законодательства те, которые "никоим образом не повлияют на белорусский механизм обеспечения элегантных побед провластных кандидатов на выборах всех уровней".

Зачем власть "включает дурака"

Поправки в законопроекте о выборах в Беларуси Класковский также считает косметическими. По его словам, Минск опять сделал то, что удобно ему - сама система "выборов без выбора" осталась неизменной, поскольку она "еще больше ограничит возможности для оппозиции, когда каждый рубль в фонде оппозиционного кандидата будет просвечиваться рентгеном".

В то же время политический обозреватель замечает, что само по себе действующее избирательное законодательство не является драконовским. "Но так как в законе не прописаны такие детали, как демонстрация наблюдателям каждого бюллетеня при подсчете голосов или включение оппозиционеров в избиркомы, позволяет властям "включать дурака" и отвергать требования об этом оппозиции", - объясняет ситуацию эксперт.

А Юрий Джибладзе, президент российского Центра развития демократии и прав человека и представитель Комитета международного контроля за ситуацией с правами человека в Беларуси (организации, участвовавшей в наблюдении за белорусскими выборами. - Ред.) заметил, что невозможно проводить честные кампании без изменений в области фундаментальных прав и свобод человека.

НАША ЎЛАДА

ЛУКАШЕНКО БЬЕТСЯ ЗА ВАЛЮТУ...

Каждый, кто видел «Свадьбу в Малиновке», хорошо знает: атаман не атаман, если нет у него золотого запаса. Золотовалютные резервы Беларуси подтаивают, рубль приходится держать всеми правдами и неправдами.

Вот почему суть самых резонансных высказываний **Александра Лукашенко** 28 сентября на «Дажынках» в Жлобине **сводится к вопросу валюты**.

Во-первых, глава государства посыпал голову пеплом за свое поставившее на уши полстраны высказывание о грядущей пошлине в сто баксов с носа за выезд за рубеж: *«Вот брякнул, себе во вред, наверное»* (да уж не наверное, а сто пудов!). Сейчас, похоже, дело идет к тому, что диковинную идею если и не похерят, то сильно редуцируют, направив острие на челноков и тех, кто будет возвращаться из шоп-туров.

Однако здесь показательно пояснение: *«Я радею не за то, чтобы запретить выезд нашим гражданам, я переживаю, что под три миллиарда долларов валюты вывозится ежегодно из страны»*. В общем, никакой диктатуры, просто с деньгами (не фантиками, а настоящими) стало туго.

Во-вторых, президент усиленно успокаивал народ по поводу девальвационных ожиданий, не забыв при этом укорить за беготню по обменникам. Опять ключевое слово: валюта.

В-третьих, Лукашенко поведал, что люди, которые хотят купить «Уралкалий», «дают нам сигнал к тому, что белорусы, подождите немножко, мы все равно будем вместе». А продажа калия — это тоже живая валюта.

Итак, **проблема валюты, золотого запаса**, то есть материального фундамента власти, очевидно подпирает. И особенно дискомфортна она сейчас, когда уже маячат на горизонте новые президентские выборы...

А город подумал — ученья идут

Отдельные вопросы: почему за два десятилетия независимости в Беларуси не смогли создать свой сильный менеджмент в этой сфере и почему блюстители национальной безопасности не просчитали дерзкий ход основного владельца **«Уралкалия» Сулеймана Керимова**, разорвавшего в конце июля картельное соглашение?

В итоге ситуацию пришлось спасать в фирменном стиле белорусских властей — взяв де-факто в заложники прилетевшего в Минск на переговоры гендиректора российской компании Владислава Баумгертнера. Благо что Путин на открытую войну не пошел и предпочел разрулить ситуацию келейно.

Аналитики предполагают: в частности, ссору быстро притушили и потому, что **«Уралкалий»** в итоге может быть перекуплен кем-то из близких к Кремлю олигархов. В этом контексте назывались, в частности, фамилии Аркадия Ротенберга, Игоря Сечина, Владимира Когана. К слову, последний, по сведениям российских источников, готов, если сделка состоится, взять на себя выплаты белорусской стороне для урегулирования конфликта.

Вот это действительно маневры, не чета войнушке российско-белорусского войска с мифическими бандформированиями, якобы въехавшими на джипах в пределы союзного государства. И не по поводу ли калийного дела Путин бросил Лукашенко на прощание свое «созвонимся» на полигоне под Калининградом?

Склеят ли разбитый кувшин «Уралкалий» и Минск?

Впрочем, кто купит долю Керимова, еще вилами по воде писано. А в принципе, насколько реально, что потенциальный новый собственник «Уралкалия» возобновит сотрудничество с «Беларуськалием»?

«В первом приближении это было бы логичным — в силу специфики рынка», — отметил в комментарии для Naviny.by **минский экономист Сергей Чалый**. Он пояснил: калийные удобрения — не биржевой товар, цена здесь всегда есть результат переговоров, *«потому либо создание картелей, либо некое согласование сбытовой политики разумно»*.

Однако не все так просто, как кажется. *«После развода для «Уралкалия» просматривается и другой вариант»*, — добавил аналитик. Дело в том, что в силу географии поставок эта компания претендует на доминирующее положение в Азии. Из крупных же покупателей как раз только Китай и Индия практикуют заключение длинных контрактов, например на полгода; на полгода плюс опцион еще на полгода (в то время как в Америке преобладают спотовые сделки).

Чалый обращает внимание и на то, что недавно китайский фонд конвертировал облигации «Уралкалия» в 12% акций, а это позволит китайцам претендовать на одно место в совете директоров. *«И понятно, что их представитель не будет заинтересован в усилении совместных позиций продавцов удобрений»*, — полагает собеседник Naviny.by.

«Так что — либо сильный вариант с координацией сбыта, и не обязательно в виде картеля, либо слабый в виде раздела рынков и все равно — отказа от конкуренции между собой», — прогнозирует эксперт.

Интеграция по принципу «кось-кось — да в оглобли»

Возобновить сотрудничество особенно важно сегодня белорусской стороне. «Для самостоятельного сбыта у нас просто нет нужного количества спецов должного уровня», — говорит Чалый. Идеальным вариантом было бы вообще создать СП, считает аналитик. По его версии, в свое время *«Керимову же, в принципе, и дали купить «Уралкалий» с миссией консолидации калийных активов бывшего СССР»*. Не случайными в этом контексте были и попытки создать такую структуру, как «Союзкалий».

Впрочем, маловероятно, что теперь удастся создать СП, — *«в силу того, что российская часть все-таки будет частной»*, считает собеседник. В целом же перспективы возобновления сотрудничества тем реальнее, «чем более питерским будет новый собственник», заключил аналитик.

И последнее: а зачем, собственно, российскому президенту разгребать калийную проблему? Чалый объясняет это тем, что *«Путина интересует «интеграция» в любых видах»*.

Да, сегодня, когда российский лидер явно умасливает Лукашенко, держа в голове подписание договора о Евразийском союзе, Минску можно снять кое-какие сливки. Но внешнее миролюбие Путина в калийном вопросе отнюдь не означает, что Москва решила заниматься филантропией по отношению к белорусскому партнеру. Интеграционную философию российских элит метко отражает русская же поговорка **«кось-кось — да в оглобли»**.

Девальвацию накаркает «пятая колонна»?

Ну а белорусский президент не был бы самим собой, если бы не попытался перевести стрелки. Оказалось, что угроза девальвации объясняется не тем, что напечатали до черта пустых денег, а тем, что народ предпочитает заграничный товар, ломится в обменники за СКВ. Ну и отдельной строкой — *«наши негодяи, «свядомыя», которые «плявузгают» языками во всех средствах массовой информации»*.

Риторический вопрос: **с каких это пор оппозицию пустили во все СМИ**? На самом деле, естественно, рупоры остаются в тех же руках, просто могучая машина госпропаганды крутится вхолостую. Обыватель, который хорошо помнит, как после убаюкивающих речей обваливался рубль, и без «пятой колонны» кумекает, что к чему.

Народ видит: у атамана все хуже с золотым запасом, чудесных рецептов исцеления экономики нет, наращивание же долгов (у кого только не нахватали уже кредитов!) вылезет боком. А потому если не перед выборами-2015, то после них народ все равно обдерут, чтобы залатать дыры плохого хозяйствования.

Александр Класковский
"Белапан"

ЭКАНАМІЧНЫ КРЫЗІС

«... КІПІЦЬ НАШ РОЗУМ АБУРАНЫ»

Тлумачачы нашы праблемы, Лукашэнка ў апошні час часта спасылаецца на сусветны фінансавы крызіс. Ці праўда, што крызіс ўсюды, у экспрэс -каментары«Салідарнасці » патлумачыў эканаміст Леанід Заіка.

Маючы зносіны з працоўным калектывам **ААТ «БелАЗ»** у аўторак, Лукашэнка звярнуў увагу на крызісную сітуацыю ў сусветнай эканоміцы. Паводле яго слоў, калі крызіс скончыцца, Беларусь павінна выглядаць прыстойна.

У сераду **на нарадзе па пытаннях сацыяльна-эканамічнага развіцця** кіраўнік дзяржавы зноў успомніў пра сусветны крызіс. Праўда, заклікаў чыноўнікаў не спісваць на яго праблемы: *«наракаць ўвесь час на свет і сусветны крызіс не прыстала»*.

А вось цытата Лукашэнкі **на «Дажынках» у Жлобіне**: *«Вы ведаеце, што сітуацыя была ў эканоміцы няпросты. Бушуе сусветны крызіс, вы бачыце, што робіцца па ўсім свеце»*.

Ці сапраўды ў свеце бушуе крызіс, **«Салідарнасць»** пацікавілася ў **кіраўніка аналітычнага цэнтра "Стратэгія" Леаніда Заікі**.

-Калі бкожны беларус выпісваў часопіс Economist, ён сказаў бы: «Джэнтльмены, усё на самой справе не так», - адзначаў суразмоўца. - *Сапраўды існуюць праблемы, звязаныя з фінансавай устойлівасцю шэрагу краін, такіх, як Грэцыя, Іспанія, Партугалія - краін, дзе прывыклі жыць, як кажуць у Беларусі, на халяву. Там людзі атрымліваюць заробкі большыя, чым зарабляюць.*

А вось у Нямеччыне нічога такога няма. Дарэчы, цікава, чаму нашы грамадзяне стаяць у чарзе па візы ў Германію, Літву і Польшчу, бо навокал крызіс?

Эксперт прыводзіць прыклад: *«Самыя высокія тэмпы прыросту ВУП - у Кітаі, Бразіліі, Інданезіі - па 5-7 %. У СНД высокія тэмпы прыросту (па 6-7 %) у Таджыкістане, Туркменістане, Узбекістане. У еўразоне прырост ад 0,6 да 2-3%. А ў нас, на жаль, усяго толькі 1 % прырост ВУП. І падзенне прамысловай вытворчасці на 5%. У той жа час зарплата ў нашай краіне павялічылася на 20%.»*

На думку **Леаніда Заікі**, Беларусь перажывае **крызіс адноснай перавытворчасці**.

- *Таварныя запасы павялічыліся да 75% ад месячнага выпуску, а былі на ўзроўні 40%. Мы выпускаем прадукцыю, якая нікому не патрэбна. У гэтым годзе мы прадалі за мяжу тавараў на 20% менш. Наша прадукцыя неканкурэнтная, ды і кошты на сусветных рынках зніжаюцца. А наконт таго, што недзе нешта бушуе, так гэта кіпіць наш розум абураны*, - іранізуе аналітык.

Таццяна Гусева
"Салідарнасць"

ТАКАЯ ІНТЭГРАЦЫЯ

ЛУКАШЭНКА ХОЧА Ў АЗІЮ, А БЕЛАРУСЫ – У ЕЎРОПУ

Аляксандр Лукашэнка на нарадзе па пытаннях падрыхтоўкі і правядзення саміту лідараў краін СНД у Мінску 24–25 кастрычніка заявіў пра прыярытэт еўразійскай інтэграцыі.

"Для нас развіццё еўразійскай інтэграцыі з'яўляецца адным з прыярытэтных напрамкаў у дзяржаўнай знешняй палітыцы", - сказаў кіраўнік краіны.

Лідар Руху "За Свабоду" **Аляксандр Мілінкевіч** кажа, што *"гэта Лукашэнка хоча ў Азію, а беларусы, дзякуй Богу, збольшага хочуць у Еўропу"*.

"Ён - вялікі аматар СССР, а сярод нашых грамадзянаў прыхільнікаў вяртання ў камуністычны рай амаль не засталося. Лукашэнка - чалавек мінулага, а беларусы думаюць пра будучыню сваіх дзяцей і ўнукаў. У нас розныя дарогі", - сказаў Мілінкевіч у інтэрв'ю ***Рух.by***.

Па дадзеных апытання НІСЭПД у верасні гэтага года, пры неабходнасці выбару на гіпатэтычным рэферэндуме паміж аб'яднаннем з Расіяй і ўступленнем у Еўрапейскі Саюз за першы варыянт выказваюцца 35,6%, а за другі 42,4% беларусаў.

Заснавальнік і рэдактар: Гаравы Леанід Антонавіч

Адрас рэдакцыі: 211573, г. Гарадок, вул. Гагарына, д.30Б, кв.16. E-mail: 250318@list.ru Тэл. 8-02139-4-42-52, маб. + 375(29)6723842 (V), Газета выдаецца з сакавіка 1998 г.

Падпісана да друку 16.10.2013 у 19.10 Наклад: 290 асобнікаў. Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў. Друкуецца на абсталяванні аднадумцаў. Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.